

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 30. juni 2006
Kontor: Sundhedsdokumentation/Kommunal Sundhed
J.nr.: 2006-14031-27
Sagsbeh.: EHA/JAN
Fil-navn: Dokument 2

Besvarelse af spørgsmål nr. 376 (Alm. del), som Sundhedsudvalget har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 9. maj 2006

Spørgsmål 376:

"Ministeren bedes tilsende udvalget en oversigt med en liste over helt eller delvist offentligt finansierede sundhedsorienterede forebyggelsestiltag, herunder tiltag finansieret ved satspuljemidler, gennemført i Danmark, men klar indikation af: 1) om der for det pågældende instrument foreligger dokumentation for instrumentets effekt; 2) hovedkonklusionen af den eventuelt foreliggende dokumentation vedrørende effekt; 3) om dokumentationen indeholder en økonomisk analyse af forholdet mellem instrument og dets omkostninger, samt 4) kilden til den eventuelle dokumentation"

Svar:

Udarbejdelse af den ønskede liste over alle helt eller delvist offentligt finansierede sundhedsorienterede forebyggelsestiltag vil kræve en meget omfattende undersøgelse. Derfor indeholder den følgende besvarelse alene en mere overordnet redegørelse for forebyggelsesindsatsen.

Den forebyggende indsats på samfundsplan er meget bred og varetages i mange sektorer og på mange områder. Indsatsens bredde afspejles i regeringsprogrammet *Sund hele livet* fra 2002, som 12 ministerier står bag. *Sund hele livet* er omdrejningspunktet for den offentligt finansierede indsats.

Indsatsen, som både stat, amter og kommuner har ansvaret for, finder sted i mange sektorer og gør brug af mange forskellige metoder, f.eks. lovgivning, kampagner, lokale kommunale politikker og aktiviteter, forebyggende samtaler hos praktiserende læger og færdselssikkerhedsinitiativer.

Af mere konkrete forebyggende tiltag på sundhedsområdet kan nævnes de kommunale forebyggelsesordninger såsom kommunale sundhedstjenester for børn, hjemmesygepleje samt den kommunale tandpleje. Ligeledes gennemføres forebyggende tiltag i form af ældrepleje, vaccinationer, livsstilsændringer hos kronisk syge m.v. Hertil kommer sundhedsundervisning i folkeskolen, kurser i afvænning fra tobaksrygning, alkohol og andet misbrug. Tiltagene inddrager en lang række sektorer og virkemidler.

Af konkrete kampagner kan blandt andet nævnes Sundhedsstyrelsens oplysningsuger om genstandsgrænser for alkohol, anbefalinger vedr. fysisk aktivitet og kampagnen "6 om dagen", hvor indtagelse af frugt og grøntsager var i fokus.

På den baggrund er det ikke muligt at udarbejde en egentlig dækkende oversigt over helt eller delvist offentligt finansierede sundhedsorienterede forebyggelsestiltag.

Forebyggelsesindsatser, herunder de offentligt finansierede, griber ind i et meget sammensat system af årsager og virkning. For at basere forebyggelsesindsatsen på dokumentation er det nødvendigt med information bl.a. om sammenhæng mellem risikofaktorer og sygdomme, befolkningens sundhedstilstand, og hvilke interventioner der virker.

Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed gennemfører en række aktiviteter vedr. forebyggelse på sundhedsområdet, herunder evaluering, monitorering og analyser.

Der foreligger en betydelig viden om, hvad risikofaktorerne betyder for sygdomsmønstret, f.eks. hvilke sygdomme, rygning eller fysisk inaktivitet medfører.

Ligeledes foreligger der viden om befolkningens sundhedstilstand og sundhedsadfærd. Begge dele belyses bl.a. i de jævnlige undersøgelser af befolkningens sundhed og sygelighed, som gennemføres af Statens Institut for Folkesundhed og i jævnlige undersøgelser, som gennemføres af Sundhedsstyrelsen f.eks. vedr. unges livsstil og årlige monitoreringer af danskernes rygevaner.

Der foreligger desuden en del viden om risikofaktorerens samfundsøkonomiske konsekvenser. Sundhedsstyrelsen har f.eks. gennemført analyser vedr. fysisk inaktivitet og samfundsøkonomi, ligesom Indenrigs- og Sundhedsministeriet har analyseret de samfundsøkonomiske konsekvenser af alkohol og tobak. Sundhedsstyrelsen har i samarbejde med Statens Institut for Folkesundhed netop udgivet en omfattende oversigt over risikofaktorerens folkesundhedsmæssige og samfundsøkonomiske konsekvenser.

Når det kommer til viden om interventioner, dvs. hvad der kan gøres for at ændre sundhedsadfærd, eksisterer der dokumenteret viden på enkelte områder. Det gælder bl.a. rygestopinterventioner, motiverende samtaleteknikker, undervisningsprogrammer til forebyggelse af rusmiddelbrug, faldforebyggelse og rehabilitering af en række kroniske sygdomme, f.eks. KOL.

Med henblik på indhentning af ny viden gennemfører Sundhedsstyrelsen større projekter og evalueringer af konkrete forebyggelsesinterventioner, f.eks. vedr. indsatser over for børn i misbrugsfamilier, indsatser vedr. børn og fysisk aktivitet samt indsatser vedr. motion på recept. Ligeledes arbejdes der løbende med systematisk erfaringsudveksling på tværs af konkrete forebyggelsesindsatser.

I Sundhedsstyrelsen er der de senere år blevet arbejdet systematisk med at gennemgå og analysere forskningsbaseret litteratur om forebyggelsesinterventioners effekt. Disse litteraturgennemgange bliver løbende publiceret på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Slutteligt kan nævnes, at Sundhedsstyrelsen gennemfører og har gennemført en længere række medicinske teknologivurderinger (MTV) på forebyggelses- og rehabiliteringsområdet, hvor man med en bred, systematisk tilgang vurderer effekten af konkrete forebyggelses- og rehabiliteringstiltag, herunder vurdering af konsekvenser for patienter, organisation og økonomi. Disse analyser findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.